

ประวัติตำบลกระดังงา

ราว พ.ศ. 800- 1100 ได้มีการรวมกลุ่มของหมู่ชนตามลักษณะสังคมมนุษย์ต่อมาได้พัฒนาเป็นชุมชนในบริเวณคาบสมุทรสทิงพระ ในสมัยนั้นคาบสมุทรสทิงพระมีความเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมากจึงทำให้เกิดชุมชนต่างๆ มากมายกระจัดกระจายอยู่ทั่วคาบสมุทรสทิงพระ เช่นชุมชนจะทิ้งพระ ชุมชนบ้านกระดังงา ชุมชนบ้านปอกูด ชุมชนบ้านพังสวาย ชุมชนบ้านพังเถียะ และชุมชนอื่นๆ อีกมากมาย สำหรับชุมชนกระดังงา ตามประวัติเดิมในสมัยโบราณจะนิยมเรียกตำบลตามชื่อวัดในชุมชนสมัยนั้น คือวัดซังดานและเรียกเพี้ยนเรื่อยๆ มาเป็นวัดซังกระดาน วัดลีเสา วัดพังตำเสา วัดदानนา (จากพงศาวดารเล่ม 8 บันทึกของ มร.ลูลาแบร์ ชาวโปรตุเกศ พ.ศ.2112) หมายความว่าทุ่งนา เป็นพรุน้ำขังตลอดทั้งปี ซึ่งมีการสร้างสะพานไม้ที่ข้ามพรุจากบ้านท่าโพธิ์ถึงบ้านพังตำเสา โดยในวัดพังตำเสนานั้นมีต้นกระดังงายู่มากมาย แต่ตามพงศาวดารที่อ้างถึงยังเรียกว่าบ้านदानนา เรียกตามสะพานไม้ดังกล่าว ซึ่งเป็นการเรียกขานตามผู้สัญจรทางเรือในสมัยนั้น แต่เมื่อนานเข้าการเรียกเพี้ยนจากเดิม จากบ้านदानนา มาเป็นบ้านดังงา เพื่อให้สอดคล้องกับวัดที่มีต้นกระดังงาและเพี้ยนจากวัดบ้านดังงามาเป็นวัดกระดังงาจนปัจจุบัน ซึ่งปรากฏอยู่ในบัญชีชื่อวัดของเมืองสงขลา สสำรวจเมื่อ พ.ศ.2435 ต่อมาชุมชนจะทิ้งพระมีความเจริญมากกว่าชุมชนอื่น ได้พัฒนาตัวเองเป็นเมืองจะทิ้งพระและมีแคว้นต่างๆ รอบเมืองจะทิ้งพระ โดยมีเมืองจะทิ้งพระเป็นศูนย์กลางหนึ่งในชุมชนนั้นมีชุมชนบ้านกระดังงาเป็นชุมชนรอบเมืองจะทิ้งพระด้วย

จนกระทั่ง พ.ศ.2530 เมืองสงขลาได้จัดระบบการปกครองใหม่ให้มีอำเภอขึ้น 3 อำเภอ คือ อำเภอกลางเมือง อำเภอประทา (คือเมืองจะทิ้งพระ) และอำเภอฝ่ายเหนือจัดลักษณะการปกครองให้มีนายบ้าน นายหมวด นายแขวง นายเพอ ขึ้นมีหน้าที่ปกครองดูแลลูกบ้าน

เมื่อถึงสมัยมีพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ จึงได้กำหนดให้มีหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ขึ้นเป็นบรรทัดฐานชุมชนกระดังงาได้พัฒนามาเป็นชื่อตำบลกระดังงาด้วย และมีกำนันเป็นหัวหน้าปกครองตำบล ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีกำนันปกครองตำบลดังนี้

- 1.ขุนกวีอักษร (สีทอง) เป็นกำนันคนแรก
- 2.กำนันทองคง
- 3.ขุนอาจกระดังงา (เซ่ง ศิริรักษ์)
- 4.นายเฟื่อง คงพันธ์
- 5.นายเหล็ง หิรัญพันธ์
- 6.นายเพียร บำรุงกรณ์
- 7.นายเสวียง สังขพันธ์
- 8.นายสุริยะ ศิริรักษ์
- 9.นายปลื้ม สุวรรณวงศ์
- 10.นายสุชาติ สังขพันธ์
- 11.นายวิชิต หนูเพชร (คนปัจจุบัน)

ตำบลกระดังงาประกอบด้วยหมู่บ้าน 7 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 บ้านดอนแยะ หมู่ที่ 2 บ้านหนองม่วง หมู่ที่ 3 บ้านกระดังงา หมู่ที่ 4 บ้านพังเปิด หมู่ที่ 5 บ้านปอกูด หมู่ที่ 6 บ้านพังเถียะ หมู่ที่ 7 บ้านพังสวาย ซึ่งมีประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านต่าง ๆ ดังนี้

บ้านดอนแย้ ตามตำนานเล่าสืบต่อกันมาบ้านดอนแย้เป็นพื้นที่ดอน ในอดีตยังไม่มีคนอยู่อาศัย สภาพพื้นที่เป็นดอนดินทรายชายทะเล มีป่า เต็มไปหมดทุกที่ ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าตามธรรมชาติ ซึ่งเหมาะสมกับขุดรูแย้เป็นอย่างดี ในพื้นที่ดังกล่าวในอดีตจึงเป็นที่อยู่ ของแย้ เมื่อเป็นที่ว่างเปล่าและมีที่สามารถเพาะปลูกได้มีราษฎรในพื้นที่ บ้านหนองม่วง ได้เข้าไปจับจองพร้อมกับชาวจีนโพ้นทะเล ได้อพยพเข้ามา ตั้งถิ่นฐาน เมื่อประมาณ 110 ปี มาแล้ว ตระกูลที่เข้ามาตั้งรกราก และได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน คือ ตระกูลทองคณารักษ์

บ้านหนองม่วง จากอดีตบ้านหนองม่วงเป็นชุมชนใหญ่ มีวัดอยู่ 2 วัด คือ วัดทองพันชั่ง กับวัดโคกเนียน ซึ่งวัดทั้งสองวัดยังคงเหลือซากทาง โบราณคดี มีอายุประมาณ 400 ปี ในใจกลางชุมชนใหญ่ดังกล่าวราษฎรได้ ขุดหนองน้ำเพื่อเป็นแหล่งน้ำบริโภค ซึ่งอยู่ใกล้กับป่าชะมวง ราษฎรเลยเรียก ติดปากมาจนกระทั่งปัจจุบัน สถานที่ตั้งวัดทองพันชั่ง คือสถานที่ตั้งสำนักงาน หมวดยางทาง และที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลกระดังงา กม.120 และวัดโคกเนียนตั้งอยู่บริเวณโค้งปราบเซียน ตระกูลที่ได้วางรกรากถิ่นฐาน ชุมชน คือ ตระกูล ไชยแก้ว

บ้านกระดังงา ตามพงศาวดาร เล่มที่ 8 ยืนยันว่าในอดีตไม่ได้ชื่อบ้าน กระดังงา ดังปัจจุบัน นี้ มีชื่อว่าบ้านพังตำเสา วัดกระดังงาปัจจุบันก็มีชื่อ เรียกว่า วัดพังตำเสา เนื่องจากที่หน้าวัดปัจจุบันก็ยังมีพังอยู่ แต่เรียกว่าพังเสา จากการเล่าสืบต่อกันมา เป็นชุมชนที่ย้ายถิ่นฐานมาจากบ้านหนองม่วงและ ชาวจีนโพ้นทะเลหลังจากวัดทองพันชั่งและวัดโคกเนียนได้หมดผู้ดูแล ชุมชน พังตำเสาได้ริเริ่มสร้างวัดใหม่ เมื่อประมาณ 350 ปี ชื่อว่าวัดพังตำเสา เพื่อให้ มีชื่อสอดคล้องกับแหล่งน้ำที่ชาวชุมชนได้ขุดขึ้นเพื่อเป็นอุปโภคบริโภค ของชุมชน บริเวณป่าต้นตำเสา เจ้าอาวาสสมัยนั้นไม่มีชื่อชัดเจนได้คิดริเริ่ม ปลูกต้นกระดังงาขึ้นเต็มวัดจนกระทั่งเมื่อประมาณ 200 ปี ได้มีเจ้าอาวาสองค์ที่ มีสมณศักดิ์จางวาง ได้ปรับปรุงบูรณะวัดขึ้นใหม่และคิดสร้างสะพานไม้ข้าม พรุณาที่มีความยาวประมาณ 500 เมตร สถานที่ตั้งอยู่ตรงกับทางทิศตะวันตก ปัจจุบันยังมีซากหลงเหลืออยู่บ้าง ชาวบ้านไม่เรียกว่าสะพาน เขาเรียกว่า ดานนา พอนานเข้าคำว่าดานนา ได้พูดเพี้ยนไป ประกอบกับในวัดมี ต้นกระดังงา เลยเปลี่ยนชื่อวัดจากวัดพังตำเสามาเป็นวัดกระดังงา และได้ยก ฐานะชุมชนขึ้นเป็นตำบลกระดังงา เมื่อ พ.ศ.2452

บ้านพังเปิด ตามตำนานเล่าสืบต่อกันมาในอดีตมีพัง 2 ลูก และมีเปิดเงินเปิดทองอาศัยอยู่ ช่วงระยะเวลาตรงกับวันพระ เปิดดังกล่าวจะออกมาลอยน้ำพร้อมกับร้องให้คนในชุมชนได้เห็นและได้ยินเป็นประจำ ปัจจุบันนี้เปิดไม่เห็นแต่ยังได้ยินเสียงร้องอยู่บ้างแต่นานๆสักครั้ง แต่พัง 2 ลูกดังกล่าวยังมีแต่อยู่ในสภาพตื่นเขิน ราษฎรในชุมชนจึงได้ตั้งชื่อชุมชนตรงนี้ว่าบ้านพังเปิด การตั้งถิ่นฐานในระยะเริ่มแรกนั้น เป็นตัวแยกจากชุมชนบ้านกระดั่งงา ต้นตระกูลที่เข้ามาอยู่ครั้งแรกคือตระกูลศรีนวลขาวและดวงจันทร์

บ้านบ่อกุด ตามตำนานเล่าสืบต่อกันมาแต่ครั้งอดีตได้ตั้งถิ่นฐานมาแล้วประมาณ 140 ปี สภาพพื้นที่เป็นป่าใหญ่ มีสิ่งสารพัดวิเศษอาศัยอยู่มาก ซึ่งพระทั้งสองวัดได้ใช้สถานที่ ที่เป็นป่าใช้เป็นที่พักพิง ซึ่งยังมีสถานที่อยู่ เล่าสืบกันต่อมาว่าเมื่อก่อตั้งเป็นชุมชนแล้ว ได้มีการเดินทาง ผ่านไปมาและมีการแวะพักแรม และบางครั้งก็อยู่แบบถาวรก็มีโดยเฉพาะสองพี่น้องอิสลามได้พาครอบครัวรอนแรมมาพักเพื่อก่อร่างสร้างตัวตรงนี้ จึงได้ชักชวนพี่น้องที่อยู่ด้วยกันแข่งขันขุดพังและต่างฝ่ายก็ขุดได้สำเร็จคือพังสองพี่น้องในปัจจุบันนี้ พังที่ขุดนี้เป็นพังที่ขุดขึ้นระหว่างต้นไม้ใหญ่สองพี่น้องอิสลามนี้มีชื่อว่า นายปิลลา กับ นายปะหลี เมื่ออยู่มาหลายปีต้นยางใหญ่ต้นหนึ่งที่อยู่ริมพังเกิดตายพรายยืนต้น เมื่อยางใหญ่ต้นดังกล่าวตายลงชาวบ้านจึงได้โค่นและแปรรูปไม้ไปทำที่อยู่อาศัยจนหมด พออยู่หลายปีมาอีกต่อไม้ต้นดังกล่าวได้เปื่อยผุพังและเกิดเป็นบ่อขึ้นมา และ รุกขเทวดาได้เข้าฝันชาวชุมชนนี้ว่าถ้าใครเป็นโรคอะไรให้มาเอาน้ำนี้ไปกินแล้วจะหายจากโรคทุกอย่าง และก็เป็นจริงตามที่ฝันทุกประการ จึงทำให้บ่อนี้กลับเป็นบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ในสมัยก่อน เมื่อมีชื่อเสียงเล่าขานถึงความศักดิ์สิทธิ์ของน้ำ

คนโดยทั่วไปจึงนิยมกันมากในสมัยก่อนและได้บอกต่อกันไปว่าให้เอาน้ำที่บ่อผุดในอดีตคนในชุมชนนี้เรียกว่าบ้านบ่อผุด เรียกนานๆเพี้ยนเป็นบ่อกุดเมื่อเกิดวัดขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. 2410 หรือเมื่อ 133 ปีมาแล้ว ในปัจจุบันนี้ผู้เฒ่าผู้แก่ก็ยังใช้น้ำในบ่อนี้กินรักษาโรค เมื่อกรุงเทพฯมีอายุครบ 200 ปี และในหลวงครองราชย์ครบ 50 ปี ทางราชการก็ได้ให้น้ำบ่อนี้ส่งไปกรุงเทพฯ เพื่อร่วมเป็นน้ำสัตยาบรรณ ในปัจจุบันบ่อนี้ยังใช้บริโภคตลอดย่านชุมชนหน้าวัดกลาง ทางหมู่บ้านได้จัดรักษาเข้าเป็นพิพิธภัณฑ์ชุมชน เพื่อให้บุตรหลานรุ่นหลังได้ศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชุมชนต่อไป

บ้านพังเถียะ ตามตำนานเล่าสืบต่อกันมาชุมชนบ้านพังเถียะ ได้ตั้งรกรากถิ่นฐานมาก่อนบ้านบ่อกุด ราว ๆ ประมาณ 160 ปี ตามที่ผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชนได้บอกเล่าว่า ในใจกลางชุมชนคือวัด เมื่อเป็นวัดย่อมจะมีแหล่งน้ำบริโศกภายในชุมชน ซึ่งราษฎรได้ช่วยกันขุดพังขึ้นมาซึ่งอยู่ใกล้กับต้นเถียะ ลักษณะของต้นเป็นต้นไม้ขนาดใหญ่ ในชุมชนมีเปลือกสีดำ เหมือนต้นมะเกลือ เลยราษฎรในชุมชนจึงได้ตั้งชื่อพัง วัด และชุมชนว่า พังเถียะ ตั้งแต่นั้นมา ต้นตระกูลมุสิกพันธ์เป็นต้นตระกูลที่เริ่มวางรากฐานในชุมชนนี้ ในปัจจุบันนี้ต้นเถียะหาดูไม่ได้แล้ว แต่พังยังมีและได้มีการขุดลอกใหม่เนื่องจากมีสภาพตื้นเขิน

บ้านพังสาย ตามตำนานเล่าสืบมาว่าในอดีตกาลนั้น ในชุมชนมีพังขุดขึ้นมาควบคุมกับวัดพังสายทอง ปัจจุบันคงสภาพขึ้นทะเบียนเป็นธรณีสงฆ์ แต่ยังคงศาลาเก็บรักษาพระพุทธรูปโบราณ ขุดพบเมื่อราว 100 ปี ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของคนในชุมชน และที่หน้าศาลาพระแก้ว(พ่อแก้ว)มีพังอยู่หนึ่งลูกคือพังสาย มีสภาพตื้นเขินและได้ขุดลอกมาแล้วเช่นกัน ในอดีตเล่ากันว่าสาหร่ายในพังนี้จะมีสีเหลืองดังทองคำ ฉะนั้นชุมชนนี้มีอายุราว 350 ปี มาแล้ว แต่ต่อมาสภาพของพังตื้นเขินทำให้น้ำแห้ง ทำให้สาหร่ายสูญหายไปด้วย เมื่อคนหลายพื้นที่ได้เข้ามาจับจองตั้งรกรากถิ่นฐานมากเข้าจึงทำให้การเรียกขานชุมชน จากพังสาหร่ายเป็นพังสาย และคำว่าทองก็สูญหายไปด้วย ปัจจุบันจึงมีชื่อเรียกเพียง พังสาย เท่านั้นจากการสืบทราบต้นตระกูลที่ตั้งรกรากชุมชนนี้ คือ ตระกูลทองปิด

ในช่วงปี พ.ศ.๒๕๑๕ - ๒๕๓๔ กระทรวงมหาดไทยจัดระเบียบการบริหารงานในตำบลขึ้นเสียใหม่ มี ๓ รูปแบบ คือ คณะกรรมการตำบล สภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง ๓ รูปแบบ มีการบริหารที่แตกต่างกันไปเป็นการกำกับดูแลที่ยุ่ยากของกระทรวงมหาดไทย

ซึ่งหลังจากนั้นกระทรวงมหาดไทยจึงแก้ปัญหาและได้ประกาศจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นตาม มาตรา ๔๐ และมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ รวมประกาศจำนวน ๓ ครั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลกระดังงา อำเภอสติงพระ จังหวัดสงขลา ได้ประกาศการจัดตั้งอยู่ในครั้งที่ ๓ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๓ ตอนพิเศษ ๕๒๐ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๙ มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ การเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลกระดังงา ประกอบด้วย การเลือกตั้งสมาชิก เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๐ เป็นสมัยแรก มีนายปลื้ม สุวรรณวงศ์ เป็นประธานกรรมการบริหารคนแรก (กำนัน เป็นประธานกรรมการบริหารโดยตำแหน่ง)

การเลือกตั้งสมาชิกเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๔ มีนายณัฐวุฒิ แสงศรีคำ เป็นประธานกรรมการบริหารและต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๖ ก็ได้มีการเปลี่ยนชื่อจากตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่น (โดยตรงจากประชาชน) เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548 มีนายสุธรรม ไชยแก้ว ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกระดังงา

การเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่น เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2552 มีนายณัฐวุฒิ แสงศรีคำ ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกระดังงา

การเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่น เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2556 มีนายสุธรรม ไชยแก้ว ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกระดังงา คนปัจจุบัน

คณะผู้บริหาร องค์การบริหารส่วน

- 1.นายสุธรรม ไชยแก้ว นายกององค์การบริหารส่วนตำบลกระด้างา
- 2.นายอภิวัฒน์ ไชยแก้ว รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลกระด้างา
- 3.นายศักดิ์ศรี บำรุงกรณ์ รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลกระด้างา
- 4.น.ส.วิชชุดา สังขพันธ์ เลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบลกระด้างา

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

- 1.นายโกศล รักษ์วงศ์ ประธานสภา (สมาชิก อบต.หมู่ที่ ๔)
- 2.นายวีระเดช เพชรดี รองประธานสภา(สมาชิกอบต.หมู่ที่๑)
- 3.นายจรูญ กาญจนเพ็ญ สมาชิก อบต.หมู่ที่ ๑
- 3.นายอำนาจ ทองอยู่ สมาชิก อบต.หมู่ที่ ๑
- 4.นายปรีชา มุสิกพงศ์ สมาชิก อบต.หมู่ที่ ๒
- 5.นายถาวร แสงอรุณ สมาชิก อบต.หมู่ที่ ๒
- 6.นายนพดล ละม้าย สมาชิก อบต.หมู่ที่ ๓
- 7.นางพนาวรรณ อีสระ สมาชิก อบต.หมู่ที่ ๓
- 8.นายลิขิต สีทะนน สมาชิก อบต.หมู่ที่ ๔
- 9.นางประชิด ทองปานดี สมาชิก อบต.หมู่ที่ ๕
- 10.นายอาภรณ์ ตันแสง สมาชิก อบต.หมู่ที่ ๕
- 11.นายเจ๊ะเหาะ สระถึง สมาชิก อบต.หมู่ที่ ๖
- 13.นายสุทนต์ แสงมณี สมาชิก อบต.หมู่ที่ ๗
- 14.น.ส.สิริพร ช่วยเพชร สมาชิก อบต.หมู่ที่ ๗
- 15.นายอดุลย์ อินทสโร ปลัด อบต. (เลขานุการสภา)

กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลกระด้างา

๑. นายอำนาจ ทองอยู่ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ บ้านดอนแย้
๒. นายธรรมบุญ ไชยแก้ว ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ บ้านหนองม่วง
๓. นายราชัน ไชยมณี ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ บ้านกระด้างา
๔. นายสุชาติ สังขพันธ์ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ บ้านพังเปิด
๕. นายวิชิต หนูเพชร กำนันตำบลกระด้างา
๖. นายกฤติน สระถึง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๖ บ้านพังเถียะ
๗. นายอดุลเหาะหะห์ จันทร์ลิหมัด ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ บ้านพังสาย